

Sygn. akt V CKN 1309/00

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2001 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Bronisław Czech (sprawozdawca)

SSA Jan Górowski

Protokolant Piotr Malczewski

w sprawie z powództwa W.M. i B.M. - wspólnikom Spółki Cywilnej -
Przedsiębiorstwo Inżynierii Sanitarnej i Budownictwa Wodnego „W.” w W.
przeciwko I Klubowi Sportowemu „Ś.”

o zapłatę,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 22 sierpnia 2001 r.

na rozprawie

kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.

z dnia 21 stycznia 2000 r.,

**oddala kasację i zasądza od pozwanego na rzecz powodów
solidarnie kwotę 2.250 zł. (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt
złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 5 sierpnia 1999 r., zasądził od pozwanego na rzecz powodów W.M. i B.M. kwotę 174.000 zł. z odsetkami i oddalił powództwo w pozostałej części.

Apelację pozwanego oddalił Sąd Apelacyjny w W. wyrokiem zaskarżonym kasacją.

Podstawą rozstrzygnięcia stały się następujące przesłanki:

W dniu 1 lipca 1992 r. W. M. i B. M. jako wspólnicy spółki cywilnej - Przedsiębiorstwo Inżynierii Sanitarnej i Budownictwa Wodnego W. w W. - zawarły ze stroną pozwaną dwie umowy następnie aneksowane. Pierwsza z nich dotyczyła dotacji transferów zawodników do sekcji piłki nożnej I Klubu Sportowego „Ś.”, druga - dotyczyła sponsorowania i współnazewnictwa pierwszej drużyny piłki nożnej tego Klubu. Wymienione umowy m.in. zawierały szczegółowe zasady dotyczące rozliczeń między stronami z tytułu dotacji i sponsorowania oraz osiągniętych przez Klub zysków przy „odsprzedaży” zawodników. Zawarte umowy są umowami cywilnoprawnymi i mają charakter inwestycji kapitałowej. Sprawa nie ma charakteru sprawy gospodarczej, bowiem pozyskiwanie i odstępowanie zawodników nie jest obrotem gospodarczym. Samo stwierdzenie, że strony prowadzą działalność gospodarczą nie wystarcza jeszcze do zakwalifikowania sporu jako sprawy gospodarczej. Niezbędne jest bowiem stwierdzenie, że stosunek cywilny, z którego wynikł spór, pozostaje w związku przyczynowym z działalnością gospodarczą. Takiego związku natomiast brak. W sprawie powodowie dochodzą reszty należności z wymienionych umów, albowiem jej pozostałą część dochodzili w dwóch poprzednich sprawach o sygnaturach I C ...1/96 i I C .../97 Sądu Okręgowego w W.. W tych poprzednich sprawach ustalone zostały dane wyjściowe do obliczenia należności powodów w związku z transferami zawodników, w tym wysokość dotacji poczynionych przez powodów, ważność tych umów i kolejnych aneksów, legitymacja osób podpisujących aneksy w imieniu strony pozwanej. Powodowie, jako wspólnicy spółki cywilnej mają legitymację czynną do występowania w niniejszym procesie.

Pozwany w kasacji powołał następujące podstawy:

1. „naruszenie prawa materialnego (art. 393¹ pkt 1 k.p.c.) przez błędne przyjęcie, że powodowie - wspólnicy Spółki Cywilnej „W.” są legitymowani czynnie w sprawie skoro dochodzone pozwem roszczenie opiera się na umowie, której stroną jest Spółka Cywilna i to jej przysługuje zdolność sądowa w myśl przepisu art. 479⁷ k.p.c.”;

2. „naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 k.p.c.), a to przepisu art. 479¹ § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że rozpoznawana sprawa nie byłaby sprawą gospodarczą, gdyby powodem była Spółka Cywilna Wod.-Kan”;

3. „naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 k.p.c.), w szczególności przepisów art. 227 k.p.c. i 217 k.p.c. polegające na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy związanych z zawarciem umowy o dotacje transferów, ważności tej umowy i kolejnych aneksów, upoważnienia osób podpisujących te aneksy w imieniu strony pozwanej oraz faktycznego wydatkowania środków pieniężnych na realizację umowy i rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji a zawarte w orzeczeniach Sądu Okręgowego w W. w prawach o sygn. akt I C ../97 i ../98 poprzez błędne przyjęcie prejudycjalnego charakteru tych orzeczeń, przez co doszło do naruszenia m.in. przepisu art. 365 k.p.c., a także polegające na pominięciu dowodów zawnioskowanych przez stronę pozwaną, a w szczególności dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości.”

Wskazując na powyższe podstawy kasacyjne pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie jego apelacji i oddalenie powództwa z zasądzeniem od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, ewentualnie - o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w W. do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania.

W piśmie procesowym datowanym na dzień 20 lipca 2001 r. pozwany podniósł nadto zarzut naruszenia art. 479⁷ i 126 k.p.c.

Powodowie wnieśli o oddalenie kasacji i zasądzenie dla nich od pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Wyrok zaskarżony kasacją wydany został dnia 21 stycznia 2000 r., dlatego w sprawie niniejszej zastosowanie mają przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące kasacji w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2000 r. [art. 5 ust. 2 ustawy z 24.V.2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U Nr 48, poz. 554)] i w takim brzmieniu powoływane będą niżej.

Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, a z urzędu bierze pod rozwagę jedynie nieważność postępowania (art. 393¹¹ k.p.c.).

2. Prawidłowe sformułowanie podstawy kasacyjnej polega na wskazaniu przez skarżącego przepisu prawa, który - zdaniem skarżącego - został naruszony przez sąd drugiej instancji, wskazanie wraz z uzasadnieniem na czym to naruszenie polegało i jaki wpływ mogło mieć na wynik sprawy (art. 393¹ i 393³ k.p.c.). Pozwany zarzuca naruszenie „prawa materialnego” przez to, że Sąd drugiej instancji przyjął błędnie iż powodowie, jako wspólnicy spółki cywilnej, są legitymowani czynnie w niniejszym procesie. Wskazał jednak jako naruszony przepis art. 479⁷ k.p.c., który jest przepisem prawa procesowego, a nie materialnego. Tymczasem legitymacja w procesie jest kwestią prawa materialnego, a naruszenia tego prawa skarżący nie zarzucił. Za wskazanie takiego przepisu nie może uchodzić wymienienie art. 864 k.c., skoro odnosi się on do odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej, a nie do ich uprawnień. Poza tym zarzut naruszenia „prawa materialnego” nie został uzasadniony z odwołaniem się do przepisów tego prawa. Zarzutu naruszenia przepisu prawa procesowego (materialnego) nieadekwatnego do postawionego zarzutu dotyczącego legitymacji procesowej nie można uznać za zasadny [zob. np. wyroki SN z 20.VIII.1997 r., I PKN 219/97 (OSNAP 1998, nr 10, poz. 304) i z 19.V.1998 r., II UKN 60/98 (OSNAP 1999, nr 10, poz. 253) oraz z 6.IX.2000 r., II CKN 1093/00, nie publ.]. W tej sytuacji Sąd Najwyższy nie mógł wypowiedzieć się w kwestii legitymacji czynnej wspólników spółki cywilnej.

3. Odnosnie zarzutu naruszenia przepisu postępowania, a to „art. 479¹ § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że rozpoznawana sprawa nie byłaby sprawą gospodarczą, gdyby powodem była Spółka Cywilna Wod.-Kan”, nie zostało wykazane jaki wpływ miałyby to - ewentualne - uchybienie na wynik sprawy.

4. Podstawa kasacji powinna odnosić się do przepisów prawa naruszonych przez sąd drugiej instancji (art. 392 k.p.c.). Zarzut naruszenia art. 217 i 227 k.p.c. odnosi się tymczasem do postępowania przed sądem pierwszej instancji i już z tej przyczyny nie może być uznany za zasadny.

5. Nie jest także trafny zarzut naruszenia art. 365 k.p.c., albowiem Sąd Apelacyjny nie przyjął prejudycjalnego charakteru wyroków wydanych w sprawach Sądu Okręgowego w W. sygn. akt I C 879/97 i I C 61/96, lecz czyniąc ustalenia posłużył się materiałem dowodowym zawartym w aktach tych spraw. Świadczą o tym wywody zawarte na stronie 10 uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Skoro podstawy kasacji okazały się nieusprawiedliwione, a brak nieważności postępowania uwzględnianej z urzędu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 393¹² k.p.c. oraz art. 98 § 1 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁹ i 391 k.p.c.).